

Õiguskantsler

Rakvere Vallavolikogu
vallavalitsus@rakverevald.ee

Teie nr

Meie 04.10.2023 nr 6-11/231403/2305067

Rakvere valla maamaksumäärad

Lugupeetud vallavolikogu

Arvestades seda, et mitmes kohalikus omavalitsuses on hilinemisega tehtud maamaksumäärade muutmise otsuseid, kontrollisin, kas Rakvere Vallavolikogu 30. augusti 2023 [määrus](#) nr 29 „Maamaksumäärade kehtestamine 2024. aastaks“ vastab Eesti Vabariigi põhiseadusele ja maamaksuseadusele.

Leian, et Rakvere Vallavolikogu määrus on vastuolus [maamaksuseaduse](#) (MaaMS) § 5 lõikega 1 ning [Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) (põhiseadus) § 3 lõikega 1.

Põhiseaduse § 142 lõike 1 ja [õiguskantsleri seaduse](#) § 17 alusel teen Rakvere Vallavolikogule ettepaneku viia 30. augusti 2023 määrus nr 29 põhiseaduse ja seadusega kooskõlla.

Palun andke oktoobrikuu jooksul teada, kuidas olete õiguskantsleri ettepanekut järginud.

Rakvere Vallavolikogu 30. augusti 2023 määrusega nr 29 tunnistati kehtetuks Rakvere Vallavolikogu 31. mai 2023 määrus nr 25 „Maamaksumäärade kehtestamine 2024. aastaks“ (määruse § 2). Maksumäärad võrdsustati maamaksuseaduse § 5 lõikes 1 sätestatud maksu ülemmääradega (määruse § 1). Määrus jõustus kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Põhiseaduse § 3 lõike 1 kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Kohalik omavalitsus peab talle lahendamiseks delegeeritud küsimused otsustama kooskõlas seadusega.

Maamaks on riiklik maks ([maksukorralduse seaduse](#) § 3 lg 2 p 1) ning ühtlasi põhiseaduse § 113 kaitsealas. Põhiseaduse § 113 järgi sätestatakse riiklikud maksud, lõivud, koormised, trahvid ja sundkindlustuse maksed seadusega. Selle sätte kohaselt tuleb Riigikogul otsustada, kes ja kui palju, millist maksu ning mis tähtpäevaks peab tasuma. Põhiseaduse § 113 ei keela sätestada seadusega maksu ülem- ja alammäära (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kohtukolleegiumi 23.03.1998 otsus nr [3-4-1-2-98](#)). Maksumäära täpsustamiseks peab aga olema seadusega sätestatud vastav volitusnorm. Volitusnormis märgitakse akti andmiseks pädev organ ning talle antava määrusandliku volituse eesmärk, sisu ja ulatus.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Maamaksu kui riikliku maksu võib sätestada ainult Riigikogu, kohalikul omavalitsusel on õigus maksumäärasid kehtestada vastavalt seadusele.

MaaMS § 5 lõikes 1 on öeldud, et kohaliku omavalitsuse volikogu on volitatud järgmise aasta maksumäärasid kehtestama maksustamisaastale eelneva aasta 1. juulini. Pärast 1. juulit on volikogul võimalik maamaksumäärasid kehtestada ülejäämiseks maksustamisaastaks ja edaspidiseks.

Võttes 30. augustil 2023 vastu määruse, millega kehtestati maamaksumäärad 2024. aastaks, ületas Rakvere Vallavolikogu volitusnormi piire.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise